

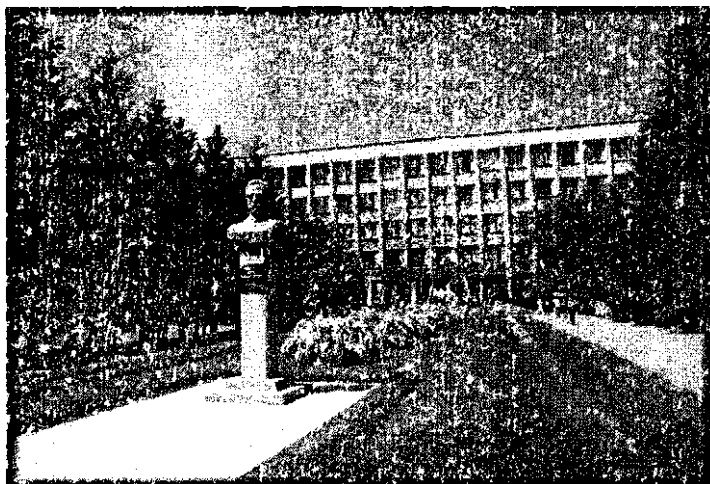
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНА СПІЛКА СПОЖИВЧИХ ТОВАРИСТВ УКРАЇНИ
ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ» (ПУЕТ)

ЯКІСТЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ВИПУСКНИКІВ

Матеріали ХХХІХ Міжнародної
науково-методичної конференції

(м. Полтава, 23—24 січня 2014 року)

Частина 2

Полтава
ПУЕТ
2014

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ДУХОВНОСТІ В ПСИХОЛОГІЇ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ

О. П. Лугівська, к. е. н., доцент;

Л. А. Лугівська, асистент

ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Пріоритетом у розвитку суспільства в умовах сьогодення повинно стати духовне вдосконалення людини: від людини розумної і освіченої до людини моральної і духовної. А тому метою виховання сучасної молоді є її духовне зростання, моральне становлення, культурне збагачення.

У Законі України «Про вищу освіту» зазначено, що спеціаліст з вищою освітою повинен мати професійні, світоглядні і громадські якості. Головним чинником виконання цих завдань є навчальний процес, який розвиває соціальні якості і моральність особистості. Виховання через навчальний процес робить розвиток особистості студента цілеспрямованим, орієнтованим на духовне становлення майбутнього фахівця, розвиток внутрішньої свободи, почуття власної гідності, самоповаги, здатності до об'єктивної самооцінки та саморегуляції.

Наприкінці ХХ століття духовність усвідомлюється здебільшого як засіб, підґрунтя, основа, що рятує суспільство від наслідків панування «раціональності», ототожнюється з самосвідомістю як необхідність прийняття рішень глобального значення в умовах духовної кризи [3].

Проблема духовності буття розглядалася багатьма філософами та вченими: Ф. Ніцше, Г. Гегелем, Платоном, Канте, Г. Сковородою, П. Юркевичем, С. Франком, В. Соловйовий М. Бердяєвим, Б. Вищеславцевим та багатьма іншими. Діалектичність вони пов'язували з безмежністю людської особистості: цілеспрямованістю, сенсом життя, творчістю, любов'ю, турботою про інших. Істину, добро та красу вони називали складовими частинами духовності [2]. Духовність відображає здатність людини мати бачення, яке можливо охарактеризувати як розуміння, сприйнятливості, розпізнання, прагнення, включеності, охоплення, відповідальності, розширення об'єкту [1].

Освіта у вищому навчальному закладі підпорядкована єдиній меті - формування людини як особистості шляхом входження її

в соціальне середовище; розвиток особистості, яка в подальшому здатна до соціальної творчості та збагачення культури. Саме тому освіта визнана цивілізованим світом як реальна цінність суспільства з підготовки молодого покоління до самостійного життя і праці.

Основними завданнями освітньої діяльності є формування творчої, духовно багатой особистості із врахуванням її потреб, інтересів, здібностей і бажань; удосконалення шляхів ставлення національної самосвідомості, патріотичних почуттів і сучасних засад естетичного, морально-етичного навчання і виховання. В університеті повинна відбуватися гармонізація професійного й духовного пізнання студента. Щоб цього досягти, викладачеві необхідно опанувати науку і мистецтво педагогічного управління, навчитися правильно організовувати і ефективно реалізовувати процес засвоєння студентами професійних знань та умінь через педагогічну взаємодію, сприяти засвоєння ними соціального досвіду.

Оскар Уайльд зазначав, що «освіта - річ прекрасна, але добре було б пам'ятати: нічого з того, що потрібно знати, поневоленням навчитися неможливо». Це означає, що перетворення студента в суб'єкта навчально-професійної діяльності відбувається після появи в нього мети і потреби власної пізнавальної діяльності, його актуалізації і розвитку, підтримки власної ініціативи. Лише тоді студент навчається на вищих рівнях пізнавальної активності, й навчання для нього набуває життєвого сенсу [3].

У процесі навчання здійснюється паралельно виховання студентів з двох аспектів: формування творчої особистості майбутнього фахівця (менеджера, фінансиста, товаровознавця та ін.) і виховання високоморальної, толерантної особистості з високими громадськими якостями. У педагогічному процесі вищої школи потрібно посилити увагу на розвиток не тільки інтелектуального, а й морального і культурного потенціалу особистості, допомогти студентові зрозуміти самого себе, мотиви своєї поведінки, правильно визначити свої життєві позиції, реалізувати творчі можливості у повсякденному житті і праці.

Таким чином, діяльність викладача з управління навчально-професійною діяльністю студента полягає у забезпеченні моти-

вації, змістової й операційної її форм; правильної її організації, що сприятиме професіоналізації особистості майбутнього фахівця, розкриття його творчих можливостей, досягнення оптимізації розвитку за умови активності студента. А студент не має права на пасивність, мусить стати активним у своєму навчанні, творчості, самовдосконаленні, досягти гармонізації професійного і духовного пізнання.

Інформаційні джерела

1. Абрамов В. І. Духовність суспільства: методологія системного вивчення : [монографія] / В. І. Абрамов. - К. : КНЕУ. 2004.-236 с.
2. Білодід Ю. М. Духовність: сутність, структура, функції [монографія] / Ю. М. Білодід. - Житомир : РВВ ІПСТ, 2003. - 192 с.
3. Подоляк Л. Г. Психологія вищої школи: підручник Л. Г. Подоляк, В. І, Юрченко. - [вид. 3-тє, виправ, і допов.] - К. : Каравела, 2011.-360 с.

ФОРМИРОВАНИЕ ГРАЖДАНСКОГО САМОСОЗНАНИЯ ОБУЧАЮЩИХСЯ

И. В. Фокина, к. пед. н., доцент
НОУ ВПО «Вологодский институт бизнеса»

В настоящее время современный мир, динамичный, конкурентно ориентированный, предъявляет определённые требования к личности выпускника школы. Одной из задач обучения является развитие гражданского самосознания.

Формирование гражданского самосознания обучающихся – важнейшее направление в учебно-воспитательной работе любого образовательного учреждения. Безусловно, этапы, определяющие период высшей профессиональной подготовки в вузе дошкольное и школьное образование – играют немаловажную роль в жизни человека, в его личностном и профессиональном становлении. Они создают предпосылки к гражданскому становлению. Но именно годы профессиональной подготовки в вузе – важнейший период в формировании гражданского самосознания*